

Sidste søndag i kirkeåret d. 26. november 2017

Salmer:

66: Lyslevende fra himmerig

276: Dommer over levende og døde

277: Herre, når din time kommer

431: Herre Kristus, dig til ære

Prædikentekst: Matthæusevangeliet 25,31-46

Jesus sagde: »Når Menneskesønnen kommer i sin herlighed og alle englene med ham, da skal han tage sæde på sin herligheds trone. Og alle folkeslagene skal samles foran ham, og han skal skille dem, som en hyrde skiller fårene fra bukkene; fårene skal han stille ved sin højre side og bukkene ved sin venstre. Da skal kongen sige til dem ved sin højre side: Kom, I som er min faders velsignede, og tag det rige i arv, som er bestemt for jer, siden verden blev grundlagt. For jeg var sulten, og I gav mig noget at spise, jeg var tørstig, og I gav mig noget at drikke, jeg var fremmed, og I tog imod mig, jeg var nøgen, og I gav mig tøj, jeg var syg, og I tog jer af mig, jeg var i fængsel, og I besøgte mig. Da skal de retfærdige sige: Herre, hvornår så vi dig sulten og gav dig noget at spise, eller tørstig og gav dig noget at drikke? Hvornår så vi dig som en fremmed og tog imod dig eller så dig nøgen og gav dig tøj? Hvornår så vi dig syg eller i fængsel og besøgte dig? Og kongen vil svare dem: Sandelig siger jeg jer: Alt, hvad I har gjort mod en af disse mine mindste brødre, det har I gjort mod mig. Da skal han også sige til dem ved sin venstre side: Gå bort fra mig, I forbandede, til den evige ild, som er bestemt for Djævelen og hans engle. For jeg var sulten, og I gav mig ikke noget at spise, jeg var tørstig, og I gav mig ikke noget at drikke, jeg var fremmed, og I tog ikke imod mig, jeg var nøgen, og I gav mig ikke tøj, jeg var syg og i fængsel, og I så ikke til mig. Da skal også de sige til ham: Herre, hvornår så vi dig sulten eller tørstig eller fremmed eller nøgen eller syg eller i fængsel, uden at vi hjalp dig? Da skal han svare dem: Sandelig siger jeg jer: Alt, hvad I ikke har gjort mod en af disse mindste, det har I heller ikke gjort mod mig! Og de skal gå bort til evig straf, men de retfærdige til evigt liv.«

I dag er det sidste søndag i kirkeåret. Vi står på overgangen mellem det gamle og det nye. Det er både en naturlig anledning til at se tilbage og til at se fremad.

Vi ser tilbage på Trinitatis-tiden. Den grønne tid. Tiden for vækst, troens vækst. Tiden begyndte lige efter pinse med Trinitatis søndag, og det er altså den tid, hvor vi har fokuseret på, at Guds ånd skal virke i os, forme os og sætte gode frugter på os. Og nu er vi så ved sidste søndag i kirkeåret, og vi kigger tilbage. Hvad blev det så til med troen? Fik den sat sig spor i vores liv? I andres liv?

Samtidig ser vi også fremad til adventstiden, som begynder næste søndag. I advent tæller vi ned til og venter på jul, hvor vi igen og igen markerer, at Guds søn kom til jord julenat, at Jesus blev født i Bethlehem. Gud kom os helt nær og viste, hvor meget han var villig til at ofre for at være sammen med os.

Når vi ser tilbage på levet liv, og når vi samtidig ser frem til, at Gud kommer os nær, så er det oplagt at tale om dom og retfærdighed. At få regnskabet gjort op, at få afsluttet det fortidige, så vi kan blive klar til det fremtidige. Og dagens prædiketekst taler netop om dom. Den handler om menneskesønnen, Jesus Kristus, som kommer igen for at dømme mennesker fra alle folkeslag.

Vi kan ofte have det lidt dobbelt med dom. Hvis det handler om en fodboldkamp, så ønsker vi virkelig, at der skal være en retfærdig dom. Hvis dommeren overser en brutal tackling, så råber vi til ham - eller til fjernsynet - at det er uretfærdigt, at han skal åbne sine øjne, at han skal straffe med et gult eller rødt kort.

Og når vi på tv eller i avisen hører om grove forbrydelser som mord eller voldtægt eller det nylige terrorangreb mod en moske i Egypten, så fyldes vi af vrede og håber virkelig, at de skyldige bliver fanget, stillet for en domstol, dømt og får deres velfortjente retfærdige straf.

Så når det kommer til andre mennesker, så ser vi gerne, at der falder en dom. En retfærdig dom og en passende straf.

Og nogle af os har endda også tendenser til at dømme os selv. Retfærdigt? Måske, men ofte alt for hårdt. Hvis vi ikke har gjort det, vi synes, vi burde, så dømmer vi os selv. Det kan være svært at slippe en fejl og komme videre. Tilgive sig selv, leve med, at nu levede vi igen ikke op til det, som vi gerne ville.

Så mange af os ønsker dom og retfærdighed. Måske nogle af os endda dømmer os selv. Men dommen er i begge tilfælde i menneskers hænder.

Men når dommen kommer i Guds hænder, så ændrer tingene sig. Så er det ubehageligt at tale om dom og tænke på den. Kan og skal Gud dømmes? Er Gud ikke kun kærlig og altfavnende? Hvad skal vi dog bruge dommedag til? Og denne tale om, at der faktisk er to udgange på livet, et evigt liv sammen med Gud og et evigt liv borte fra Gud? Det bliver der færre og færre, som har lyst til at tale højt om. For det høres meget let af andre, som om at vi stiller os selv på de godes side, på de frelstes side, og taler til de andre, de fortabte. At vi på en eller anden måde bruger Guds dom og straf som en måde at overtale andre til at slutte sig til os. Det virker ukærligt. Og det er det. Kærligheden tvinger ingen.

Men alligevel må vi ind imellem tale om dom og tale om, at der er risiko for at leve et evigt liv borte fra Gud. Som i dag, hvor prædiketeksten så stærkt lægger op til det.

Jeg kan mærke modstanden i mig selv. Talen om og tanken om at nogle skal leve en evighed borte fra Gud er ubehagelig og svær at forstå, ja, nærmest oprørende. Men samtidig ved jeg slet ikke, om vi overhovedet har forstået alvoren i det.

Men teksten er klar. Jesu tale er klar. Vi må prøve at forlige os med tanken om, at der er to mulige udgange på menneskelivet.

Der er nogle ting om dommen, som det er vigtigt at få sagt samtidig:

For det første, så er det godt og trygt, at det netop er Gud, som er dommer, og ikke os selv.

Hvis vi endelig skal dømmes en dag, hvem kan så være en bedre dommer end Gud? Den Gud, som er Fader og almægtig og har det store overblik. Den Gud, som selv blev menneske i Jesus Kristus og på egen krop kender menneskelivet. Den Gud, som ved Helligånden stadig er os helt nærværende, ja, bor i os og virker i os.

Det er den Gud, som er dommer. Det er ikke altid, vi har tillid til, at Gud er god og retfærdig. Nogle gange oplever vi noget, som virker uretfærdigt, og vi skælder ud på ham. Der er perioder, hvor vi ikke synes, at han passer sit job godt nok. Men alligevel. Hvem kan være en bedre dommer end den treenige Gud, som både er højt ophøjet og almægtig og samtidig er kommet os helt nær?

I vores verden hører vi mange historier om korrupte dommere. Om dommere, som lader sig bestikke og dømmer uretfærdigt. Undlader at straffe forbrydere. Eller straffer uskyldige fordi de bliver betalt for det. Dommen er i trygge hænder hos Gud. Vi kan være trygge ved, at Gud dømmer retfærdigt. Gud er ubestikkelig. Det er den første ting, som er godt at huske.

Man kan også spørge, om det nu er rigtigt, at det var bedre, at der overhovedet ikke var nogen dom? Ja, har vi faktisk ikke brug for, at der kommer en dom? Når vi som mennesker må afstå fra hævn over dem, som plager os og gør ondt imod os, når vi skal holde os fra selvtægt, så er forudsætningen at Gud selv en dag vil fælde dom. Hævnen tilhører Gud. Vores vej er tilgivelsen og forsoningen. Hævnen er den hurtige og fristende løsning. Tilgivelsen og forsoningen er ofte den langvarige og besværlige vej, men den er vores vej. Hævnen og den endelige dom tilhører Gud.

Mange tænker ofte på, hvordan der kan findes en god Gud, når der sker så meget ondt i verden. Det er et svært spørgsmål, som vi aldrig finder et fuldt svar på. Men en del af svaret er, at Gud på dommedag selv vil dømme alt ondt. Gud har tålmodighed med os og med hele sin menneskehed, fordi han ønsker, at vi alle skal have tid til at tage imod hans invitation. Og en dag griber han endegyldigt ind. Så sender han sin søn, Jesus Kristus, til jord for at fælde dom. Så indtager Jesus sin plads på herlighedens trone. Så vil han dømme det, der skal dømmes og tilkende det en retfærdig straf. Frikende det, der skal frikendes og tilkende det evigt liv.

Kristus vil skille fårene fra bukkene. Afgøre, hvem som skal tilbringe evigheden sammen med Gud og hvem som skal tilbringe den borte fra Gud.

Det evige liv hos Gud er forberedt til os alle. Det ved vi fra andre steder i Bibelen. Gud ønsker, at alle skal frelses. Det har han planlagt lige siden verdens grundlæggelse. Det har han glædet sig til. Derfor, de, som modtager det evige liv hos Gud, de har været bestemt og udvalgt til det siden verdens grundlæggelse.

Derimod, den evige død, adskilt fra Gud, den er kun forberedt og bestemt til Djævelen og hans engle. Gud ønsker ikke, at der skal være andre i den. Så kærlig er han. Men det er i sidste ende ikke op til Gud, for kærlighedens væsen er at give folk frihed. Frihed til at vælge. Kærligheden tvinger ingen.

Gud inviterer alle. Og venter på gensvaret. Venter på, om kærligheden er gensidig. Gud satsede alt for at redde os. Sin egen søn. Sin egen fremtid. Hver eneste gang en af os tager imod invitationen bliver han glad. Og tilsvarende ked eller måske endda vred, når nogen af os ikke gør det. Men kærligheden tvinger ingen. Gud tvinger ikke nogen til at leve det evige liv sammen med ham. Det står os frit for, om vi vil leve liv, som i sidste ende fører os et andet sted hen end det evige liv med Gud. Men Gud ønsker at vi skal kende realiteterne. Vide, hvad der er på spil. Vide, hvordan dommen vil blive afgjort.

Alle mennesker vil blive dømt på grundlag af, hvordan de har handlet overfor Kristus. Jesus taler om, hvorvidt vi har været barmhjertige mod en af disse mindste brødre. ”Disse mindste brødre.” Når Jesus bruger det udtryk andre steder i Matthæusevangeliet, så henviser det altid til hans disciple. Og det gør det også her. Så det afgørende spørgsmål på dommedag er, hvordan mennesker har behandlet Jesu disciple, altså kirken, fællesskabet af dem, som tror på Kristus. Så stærk er Jesu identifikation med sin kirke. Når vi gør noget godt for andre Jesus-troende, så er det Jesus selv, vi gør noget godt for. Når vi beder for en forfulgt kristen i Mellemøsten, så er det i yderste konsekvens Jesus selv, vi beder både for og til. Jesus er ét med sin kirke. Derfor kaldes kirken for Kristi legeme på jord.

I sidste ende er vores håb Kristus. Vi har håb om evigt liv, når vi som en troens frugt viser konkret barmhjertighed og kærlighed til andre lemmer på hans legeme. Vi har håb om evigt liv, når vi ved dåb og tro er en del af Kristi legeme, ja, er en del af ham.

For Kristus er Gud Faders eneste vej til det evige liv. Kristus er den eneste, som er perfekt nok til at kunne bestå for dommen på dommedag. Derfor er det så vigtigt, at vi er i ham, er tæt knyttede til ham.

Vi ved ikke, hvornår dommedag kommer. Om den kommer i vores levetid. Hvordan lever vi med tanke på, at der skal komme en dom en dag?

Ligesom vi i dag på sidste søndag i kirkeåret ser bagud, så kan vi hver dag se tilbage på det, som vi mislykkedes med og som vi måske dømmes selv for. Vi må bede Gud, hinanden og os selv om tilgivelse for det, og slippe det. Det, som blev gjort mod os, kan vi også lægge over til Gud, og bede ham om at dømme det og hævne det.

Men vi skal også leve nu og her. Være helt til stede, hvor vi er og hjælpe dem, som har brug for det. Hvad enten de er på Kristi legeme eller ej. For det er i sidste ende svært for os at se. Derfor er personerne i teksten også overraskede over, at det var Kristus, de hjalp eller Kristus, de ikke hjalp. Vi må hjælpe dem, som har brug for det, uden at tænke på, om vi nu hjælper en af disse mindste brødre.

Og så må vi se fremad. Mod Jesu komme i adventstidens stigende lys og julens glæde, men også Jesu genkomst til allersidst i historien. Det kan vi i sidste ende gøre med frimodighed. For Kristus er den retfærdige dommer, og når vi er i ham, så kan vi, helt ufortjent, bestå for dommen og modtage det evige liv. Set i det lys, så er dommen på sin vis noget vi kan glæde os til. For på den dag, når hans evige rige kommer, da skal vi se ham, som han er.